

Portugalska napelo pričakuje razvoj dogodkov

Kam po Salazarju?

Portugalski diktator, 79-letni Antonio Oliveira Salazar, je zbolel za možgansko trombozo in se bori za smrt. Zdravniki ocenjujejo njegovo stanje za brezupno. Čeprav bi si po čudežnem naključju le še opomogel, svoje funkcije nikakor ne bi mogel več opravljati.

Predsednik republike Thomaz je zategadej še sklical izredno sejo državnega sveta, na kateri so se načelniki najvažnejših vladnih resorsov pogovorili o Salazarjevem nasledniku. Kandidatov je bilo več: bivši pravosodni minister Marcel Caetano, bivši minister za čezmorske dežele Adriano Moreira in bivši zunanji minister Joao Antunes.

Ta stran režimskih ljudi je tako večinoma, da je šef države Thomaz, po nekaterih poročilih soec, baje že poklical skupno pripadnikov ameriške varnostne službe, da bi v trenutku Salazarjeve smrti pomagali zatreči morebitne nerede v deželi.

Vsak, kdor se giblje v portugalskih ministrskih, finančnih in vojaških krogih, ve, da tam vladajo zdaj ozračje napetosti in večne negotovosti. Odkar je vsemogočni diktator Salazar doživel možgansko kap in posebej še, odkar je v nezavesti, so po štiridesetih letih njegove vladavine začeli pravi resni postavljanje vprašanj njegovega naslednika. V trenutku Salazarjeve smrti bo šef države admiral Americo Luis Rodriguez Thomaz moral imenovati novega predsednika vlade in nove ministre.

Salazarjevo moč in ki so podporniki »reda« v državi. To so med drugim državna policija (PIDE), armada, različne komisije, cenzura, ministrski birokracija, finančni in trgovski krogi in drugi. Cim bližje je zamenjava oblasti na vrhu, tem manj se ta orodja obnašajo obnašajo pasivno. Od nedavnega se razporežajo v skupine in podskupine. Nezapudljivo opazujejo drug drugega in skušajo ugotoviti, na čigavi strani je kdo. To vprašanje si zastavljajo danes salazarjevci in opozicija. To pomeni, da je portugalsko bojišče klub predvidenemu nasledniku Caetano še vedno odprto.

Boj bistvena kot pisana podoba različnih osebnih interesov in interesov posameznih skupin pa so v sedanjem položaju gospodarska in politična vprašanja Portugalske. Poraja se namreč vprašanje, ali bodo v politiki do čezmorskih ozemelj nadaljevali Salazarjeve metode ali pa bodo prebivalstvu v gospodarskih in duhovnem pogledu dali vendarle nekoliko več svobode.

Očitno je, da stališča in mnenja o tem niso enotna. Stališča podjetnikov iz matične države, ki so v čezmorska ozemlja investirali svoje bogastvo, stališča častnikov, starejših generalov, kolonialnih guvernerjev ali admiralov, ki so v svojih čezmorskih »poslaništvih« videli opravičilo za svoja lajdevja, se bistveno razlikujejo od stališč drugih Portugalcev.

Devet milijonov in pol Portugalcev živi na evropski celini, na Azorih in na Kapverdeških otokih, okoli dvanajst milijonov portugalskih državljanov pa v afriških deželah Gvineji, Angoli in Mozambiku. Portugalci, ki je protivojnih mnogih ras, ne razlikuje pri tem Evropejcev, Afričanov ali Azijcev. »Rasne razlike« so tukaj predvsem socialne narave.

Toda Portugalska je v zadnjih sedmih letih, odkar se je v Angoli začela narodnoosvobodilna borba, ubrala s svojo politiko pot, ki jo vedno bolj oddaljuje od Evrope. Vladajoči krogi, ki si anektirajo Portugalsko samo kot deželo z razširjeno mrežo kolonij, so se oddaljili, da bodo za vsako ceno vztrajali pri posesti čezmorskih ozemelj. Od te očitne njih ne more odvrniti niti vedno bolj naraščajoče osvobodilno gibanje v Angoli, čeprav jih to postavlja pred izbiro, da naraščajoče vojaške izdatke še dalje za nedolocen čas plačuje metropola ali pa jih prenesejo na potencialno bogata kolonialna področja, tako da ta ozemlja gospodarsko razvijejo.

Ta druga rešitev se zadnji čas vedno močneje uveljavlja. Kljub tradicionalnemu nezaupanju do tujega kapitala je Lizbona vedno bolj pripriljena dovoljevati velikim podjetjem, da z mešano mednarodno udeležbo investirajo svoj denar v njenih kolonijah. Pomembno vlogo investitorja igra pri tem Južnoafriška republika. Angola je, na primer, tik pred prehodom iz plantaznega gospodarstva v ekspanzivno industrijo. Poleg diamantov in nafte, ki jih že izkoriščajo, so našli tudi bakra in druge kovine. Tako si skuša Portugalska s pomočjo tujega kapitala in strokovnjakov zagotoviti sredstva za kritje naraščajočih vojaških izdatkov, ki že grozijo, da bodo zadušili nerazvito metropolo. Lizbona je prišla na to delno modernizacijo gospodarstva v čezmorskih ozemljih, ki ne bo obsegala samo kmetijstva, če si hoče nekaj časa ohraniti svoje kolonije. In ker samo to ni videti dovolj, se je oddelila tudi za širše gospodarsko in vojaško sodelovanje z dvema razističnima državama v Afriki, kot sta Smithova Rodezija in Južnoafriška republika.

Medtem ko se je v kolonijah začel ta novi razvojni proces, pa prebivalstvo matične dežele živi še vedno v predrindustrialni družbi. Portugalska daje »vojake« in »inženirje« v velika mesta. Lizbona nekaj bančnikov, veletrgovcev, visokih in pravnih uradnikov ter častnike, ki vodijo razvojni proces v kolonijah, ga delno nadzorujejo in si pri tem kopičijo ogromna bogastva. Kapital in strokovnjake za uredništvo industrijske ekspanzije pa mora pretežno vendarle iskati v tujini.

Gospodarska rast metropole je v zadnjih letih zastala. Od leta 1959 niso objavili več nobenih statističnih podatkov o številu prebivalstva, čeprav nekateri poučeni ljudje upravičeno domnevajo, da 51 odstotkov prebivalstva ne zna brati in pisati.

Spričo takšnih okoliščin veliko število delavcev zapuščalo deželo in si išče zaposlitev in boljši zaslužek v Franciji, Zahodni Nemčiji in celo v sosednji Španiji. Trenutno dela v tujini okoli 300 tisoč Portugalcev ali sedmina vsega od-

raslega moškega prebivalstva.

Dosedanje opozicijske stranke krščanskih demokratov in več ali manj socialistično usmenjene levice so se po drugem vatikanskem koncilu občutno okrepile z novo katoliško socialistično skupino. Tej opoziciji utegne prejeti ali pozneje uspeti, da bi razvila politično zavest Portugalcev in spremenila togi korporativni Salazarjev sistem. Ali se bo to razvilo po razvojni poti ali z revolucijo, je odvisno od notranjih razmer in nadaljnjega razvoja dežele.

Vse opozicijske skupine iščejo sodelovanje tudi med portugalskimi delavci v tujini. Dopovedujejo jim, da je Portugalska danes ravno takšna, kot je bila v trenutku, ko so jo zapustili. Če ne želijo, da bi takšna ostala, potem naj jo pomagajo spremeniti.

Sicer pa ob Salazarjevem kritičnem zdravstvenem stanju v vsej državi napeto pričakujejo potek in izid dogodkov po diktatorjevi smrti. To pričakovanje je tudi polno upov.

V SOVIJSKI LITERARNI GAZETI

Ostra kritika papeževe enciklike «Humanae vitae»

Cerkev se neče odpovedati svojim srednjeveškim dogmam

MOSKVA, 2. — «Literarna gazeta» je danes objavila kritično analizo papeževe enciklike «Humanae vitae», s katero je napadla zaključke dokumenta o nadzorstvu rojstev s pomočjo umetnih protikonceptijskih sredstev.

Papež — je napisano v uvodniku, ki je eden od številnih člankov objavljenih na celi strani — še vedno podpira cerkveno doktrino o neoljudovi etičnosti zakonskega dejanja, s čimer zmanjša namen zakonca na samo rodovitnost. Ta dogmatični položaj, ki praktično zanika zakonu in ljubezni duhovne plati, ob koncu koncu izenaka človeško bitje z živaljo, zenska pa naj bi bila, kot v preteklosti, samo stroj za oplojevanje brez volje in pravice.

Glasilo zveze sovjetskih pisateljev, ki večkrat s precejšnjimi avtoriteto razpravlja o političnih, znanstvenih in socialnih vprašanjih, objavlja na strani, ki jo je posvečeno encikliki, analizo besedila doktrinskega izdobra, ki je v tretinskem komentarju: Na isti strani je tudi zelo polemičen članek znanega sovjetskega pediatra 95-letnega prof. G. Speranskega, ki navaja in istično z zelo živahnim tonom zavrača teze katoliške cerkve o nadzorstvu rojstev.

V uvodniku pa je navedeno, da se katoliška cerkev z nedavno encikliko o protikonceptijskih kemikalnih sredstvih ni odpovedala svojim srednjeveškim dogmam in da je pokazala absolutno nezmožnost, da se spopade s sodobnimi problemi. Enciklika pozablja na družinske socialne in gospodarske razmere, v katerih živijo razni narodi na svetu in postavlja na isto ravno »bogatašje in revščino«, s čimer ponavljajo znani koncepti evroboja, ki naj bi po buržoazni propagandi nudila iste možnosti tako milijarderju Texasa kot brezposelnemu brooklynskemu čmrcu.

Enciklika pozablja na družinske socialne in gospodarske razmere, v katerih živijo razni narodi na svetu in postavlja na isto ravno »bogatašje in revščino«, s čimer ponavljajo znani koncepti evroboja, ki naj bi po buržoazni propagandi nudila iste možnosti tako milijarderju Texasa kot brezposelnemu brooklynskemu čmrcu.

Tudi turinski Fiat bo prisoten na pariškem avtomobilskem salonu s svojimi vozili: na sliki fiat 850 v modelih berlina, special, sport coupé in sport spider

1300 RAZSTAVLJAVCEV IZ 23 DRŽAV

Jutri v Parizu odprtje avtomobilskega salona

Precej bo zakulisnih razprav o krizi domače industrije in domnevnem sporazumu Citroën-Fiat

PARIZ, 2. — Jutri bo v tradicionalnem okviru velesejemskega področja pri vratih Versailles odprta številnim obiskovalcem 55. »Salon de l'Auto«. Po predvidevanjih si bo to veliko mednarodno avtomobilsko razstavo ogledalo malo manj kot milijon ljudi. Na področju 110.000 kv. m. kar je dvanajstkratna površina Place de Concorde, bo Salon 68 zbral pod streho 1300 razstavljalcev iz 23 držav. Na ogled občinstva bo 110 avtomobilskih znamk in sicer 28 britanskih, 18 francoskih, 17 nemških, 16 severnoameriških, 14 italijanskih, 4 japonske, 3 avstrijskih, 3 švedske, 2 sovjetski, 2 češkoslovaški, 1 holandski, 1 belgijski in 1 španski. Poleg tega bodo razstavljeni zadnje sodobne modele tudi karosirji, ki jih bo 103. Ljudje si bodo ogledali tudi zadnje modele industrijskih vozil, koles in motornih koles.

Brez dvoma bo na letošnjem salonu precej vročih razprav, posebej za kulissami, o problemih mednarodne avtomobilske industrije in posebno francoske. Francosko podjetje lahko danes primerja motorju, ki da vse iz sebe, da poganja iste isto vozilo iz blata. Bo to seglo, pravilo poznavalec domačih razmer, če bo država še nadalje držala stisnjene zavore? Avtomobilska industrija je, kot tudi splošno francosko gospodarstvo, močno občutila posledice majskih in junjskih dogodkov. V maju, juniju in juliju je proizvodnja padla za 20 odst., v primerjavi s prvimi sedmimi meseci pa so zabeležili nazadovanje za 42 odst. Medtem ko je proizvodnja francoskih avtomobilov padla za 6,5 odst., se je od pomladi povečalo število uvoza tujih znamk. Tudi izvoz francoskih vozil se sicer povečal, vendar ni mogel nadoknaditi izgub iz majskega in junjskega obdobja. Zato domača industrija vabijo vlado, da spusti zavore na davčnem področju.

Za kulissami salona se bo pretežno govorilo o Citroënu in o možnosti Citroëna in sporazumu, naj bi ta industrija zaključila s Fiatom. Kljub temu pa se bo večina večina ljudi odpravila do Versaillesa, predvsem da vidi le nove modele avtomobilov.

SEVEDA V KALIFORNIJI

Osebnost gospodinje Sandre

STOCKTON (Kalifornija), 2. — Trindvajsetletna gospodinja Sandra Wagner je stopila v osebnostno stavo, da doseže boljše delovne pogoje. Dela se ne bo oprleja, dokler ne bo moč začeti pogajanja. Wagnerjeva je izjavila, da njen mož dela 40 ur tedensko pri plačilu, medtem ko ona dela šest dni po 120 ur. »Ni pravičeno, da dela vili in dodala, da so njeni stiski z možem še prisični, da soprožje kaže zaradi uživanja obloženih kruhkov znake utrujenosti. Mnenje mogoča? v tem primeru je najbolje ignorirati ga.

LAQUILA, 2. — Učenci osnovne šole v Ortona deli Marsi so danes stopili v stavko. V spremstvu stroje so demonstrirali zaradi šolske stave, ki je v nevarnosti, da se podere. Očeteje in matere so zagrožili, da otrok ne bodo pošiljali v šolo, dokler ne bodo te popravili.

PARIZ, 2. — V svojem stanovanju v pariškem predmestju Neuilly je danes umrl v starosti 81 let francoski slikar Marcel Duchamp.

V SZ izstrelili «Kozmos 244»

MOSKVA, 2. — Sovjetska tiskovna agencija Tass je danes objavila izstrelitev umetnega satelita vrste «Kozmos» brez človeške posadke. «Kozmos 244» je opremljen z znanstvenimi napravami za vesoljska raziskavanja.

STOLPEC INA

Advertisement for BODOČNOST VAŠIH OTROK: REŠEN PROBLEM Z ŽIVLJENJSKIM ZAVAROVANJEM. Includes an image of a child and text about life insurance for children.

Med boji v Biafri

Smrt jugoslovanskega zdravnika pri Okigwi

Zivljenje je izgubil tudi član švedske ekipe RK. LAGOS, 2. — Iz dobro obveščeni virov se je zvedelo, da so med sreditimi boji med nigerijskimi in biafrikimi silami padli v okolici Okigwija štirje prostovoljci Rdečega križa.

V Indiji

Komemoracija ob stoletnici rojstva M. Gandija

NEW DELHI, 2. — Indijska zveza je danes otvorila komemorativne svečanosti ob 100-letnici rojstva Mahatme Gandija. Komemoracije bodo trajale celo leto in se bodo zaključile 2. oktobra 1969.

Koor dobro preračuna, se zavaruje

Ime, Priimek, Ulica, Poštni kodeks in mesto, Pokrajina. Splošna Istituto Nazionale DELLE ASSICURAZIONI Via Sallustiana 51 00100 ROMA

Insurance application form with fields for name, address, and contact information.

IZDELAN DOKONČEN ELABORAT O INVESTICIJAH

Kakšne bodo značilnosti nove hitre ceste Šentilj-Gorica

Cesta bo za 11,4 km krajša od dosedanje - Stala bo 14,5 milijonov novih dinarjev za kilometer, imela bo 11.000 mostov in mostičkov ter 1.771 m predorov - Celotno štiripasovno cestišče bo široko 26,40 m

Sklad za ceste v Sloveniji je pred kratkim izdelal dokončen elaborat o investicijah, potrebnih za gradnjo hitre ceste Šentilj-Gorica. Cesta, ki bo Slovenija povezala na eni strani z omrežjem avtocest v Italiji ter se tako rešila iz prometne izolacije v osrčju Evrope.

Poročilo, ki spremlja elaborat, naglašja, da meri sedanja cestna zveza iz Šentilja v Gorico 264,7 km, nova hitra zveza pa bo za 11,4 km krajša ter bo dolga 253,3 km. Prednost nove zveze bo tudi v tem, da bo obšla devet velikih sredšč (Maribor, Slov. Bistrica, Slov. Konjice, Celje, Ljubljana, Vrhnika, Postojna, Ajdovščina in Novo Gorico) in bo odpravila vrsto tujih vstopnih, kakršne mora zdajšnjim promet premagovati danes na odsekih med Mariborom in Celjem, med Vrhniko in Postojno ter med Razdrtim in Podnanosom. Če upoštevamo tudi manjše irge vase in zaseke, je sedanja cesta speljana v 24 mestih vse svoje dolžine po objudjenih krajih (teh so tehniki našli 73), črna poprečno po 11 vpadnic na vsak kilometer in prečka železniško progo na petih mestih. Na njej je 250 okroglih ovinkov, med temi pa je kar 33 ovinkov smrti. Vse to občutno zmanjšuje dejansko hitrost prometa, ki se danes odvija poprečno po 56 km na uro.

Cesta je zaradi vsega tega nevarna: na njej so pri 862 nesrečah našli 46 smrtnih primerov, 768 ranjenih ljudi in 27 milijonov dinarjev gmotne škode. Strokovnjaki so ugotovili, da nosi krivdo za 20 odst. vseh nesreč sama cesta.

Nova hitra cesta bo tekla na 76 odst. celotne dolžine po ravnem, na 15 odst. po gričevnatem ter na 9 odst. po goratem svetu. Najvišjo točko ceste, na kateri bo dosegla največji nadmorski višini, med pri Postojni, in sicer 609 m, medtem ko bo tekla pri Mariboru na višini 274 m, pri Ljubljani 300 m, pri Razdrtm 588 m, pri Gorici pa na višini 75 m nad morjem. Na odseku celotne trase bo speljana premočrtno.

Geološka sestava tal je na nekaterih mestih precej neugodna za takšno konstrukcijo; v tem pogledu je posebno težak odsek Ljubljana-Vrhnika. Inženirji pri Cestnem skladu so izračunali, da bo treba za vsak dolžinski meter nove ceste izkopati poprečno po 108 in nanositi poprečno po 91 kub m materiala. Na celotni dolžini bo okoli 11.000 mostov in mostičkov, skupna dolžina predorov pa bo znašala 1771 m. Priključke na novo žilo bodo zgradili v bližini vseh važnejših sredšč, našim pa bližnjem področju pa pri Postojni, Razdrtm, Vipavi, Ajdovščini in Gorici.

Promet po sedanji cesti je znašal lansko leto v poprečju po 5590 motornih vozil na dan, na nekaterih odsekih, kjer je najbolj razvit promet s tovornjaki, pa so teh vozil poprečno po 3522 na dan. Za leto 1970 računajo, da bo začetni promet na novo cesti znašal približno 10.000 vozil na dan. V poprečju po 10.000 vozil na dan in da se bo tedaj promet lahko razvijal le s hitrostjo 26 kilometrov na uro.

Cesta bo stala 3.665.700.000 novih dinarjev, to je približno 14,5 milijonov evrov. Najprej namenjajo zgraditi odsek Hoče-Levek (51,4 km) na štajerskem in odsek Vrhnika-Postojna (32,1 km). Ta dva odseka naj bi se začela graditi v prvih letih, izročili pa naj bi pri prometu v letu 1973. Pozneje — leta 1974 — bodo začeli graditi ostale odseke: Šentilj-Hoče (26,9 km), Levek-Vrhnika (87,9 km) in Postojna-Gorica (55 km), ter jih dokončali v letu 1978.

Za prva dva odseka (Hoče-Levek in Vrhnika-Postojna) je potrebnih nekaj nad 1 milijardo novih dinarjev ali okoli 86 milijonov evrov; od tega naj bi polovico prispevala Preventivni sklad in Sklad za ceste, polovico pa naj bi krili z mednarodnim posojilom, verjetno na 25 let in, izročili pa naj bi pri prometu v letu 1973. Pozneje — leta 1974 — bodo začeli graditi ostale odseke: Šentilj-Hoče (26,9 km), Levek-Vrhnika (87,9 km) in Postojna-Gorica (55 km), ter jih dokončali v letu 1978.

Zanimivo je, da je v teh letih, pa čeprav se je močno povečalo število plezalcev, nadovala delo gorskih vodivcev. Vodilni in splošni ljudje, ki so v stalnem stiku z gorami delajo vse, da bi ta šport približali vsem. Vseeno pa ni mogoče zahtevati od teh ljudi, da stalno tvegajo zaradi nevarnosti drugih in da tvegajo lastno življenje za rešitev življenja drugih.

KATASTROFALEN OBRAČUN LETOŠNJE RES NESREČNE PLEZALNE SEZONE

Kakih 60 smrtnih žrtev, isto število ranjenih in na desetine in desetine reševalnih odprav

Nepredvidnost in slabo vreme botrovala najhujšim nesrečam v gorah

RIM, 2. — Kakih 60 smrtnih žrtev, približno isto število ranjenih in na desetine in desetine reševalnih odprav: to je prvi, sicer še nepopoln obračun letošnje nesrečne plezalne sezone, ki je zaradi številnih neugodnih razmer, zlasti v avgustu, vzpudila zanimanje javnosti, tudi tiste, ki se za planinstvo malo ali pa nič ne zanimajo. Skupno je izjavil predsednik gorskih reševalnih skupin Bruno Tonilo, je bilo v primerjavi z lansko sezono veliko več nesreč. Ta povleči naj bi bil okoli 15 odstotkov.

Sezona množičnih vzponov je že za nami. Sedaj nastaja vprašanje, če predstavljajo vzponi v hribe res nevarnost ali pa če so nesreče sad nepriljubljenosti in predvsem nevednosti številnih ljubiteljev gora, ki se hočejo v nekaj dneh počitnice vzpenjati po strminah ne glede na vreme in težave in to brez pomoči vodilcev in njihovih nasvetov.

V ANGLIJI IN AMERIKI

Katoličani in duhovniki proti papeževi encikliki

LONDON, 2. — Petinpetdeset britanskih katoliških duhovnikov je danes v odprtem pismu časniku «Times» javilo škofom, da se »zardi vesti« ne morejo ukloniti papeževemu sklepu o nadzorstvu rojstev. V pismu sicer priznavajo nevarnost pretirane uporabe protikonceptijskih sredstev, ki pa so v nekaterih primerih potrebna.

Na tiskovni konferenci so duhovniki izjavili, da se ne nameravajo upreti oblasti papeža in škofov in da je pismo le odraz njihove vesti. Med podpisniki pisma je tudi Paul Weir, ki so ga zaradi njegovih pogledov v korist nadzorstva rojstev suspendirali.

SAN FRANCISCO, 2. — Po anketi, ki jo je izvedla jezuitska univerza v San Franciscu, je 72 odstotkov ameriških katoličanov za uporabo protikonceptijskih sredstev. Ni pa znano, je pripomnil eden od avtorjev ankete, če se je mnenje ankertiranih spremenilo po papeževi encikliki. Poročilo navaja, da je večji del 1024 ankertiranih poročnih katoličanov za ločitev pod določeni pogoji, za pokoro duhovnikov in tudi, vedno v določenih pogojih, za sterilizacijo.

težav lahko s krščenjem pokličejo reševalce. Nasploh pa se dogaja na Civetti, kjer skoraj ni reševcev zaradi nepredvidnosti. Tja se podajajo namreč samo tisti, ki se zavedajo, da se morajo zanesti na lastne sile.

Lorenzo Lorenzi, tudi on cortinška »everevica«, pa meni, da predstavljajo tudi plezalne šole indirektni vzrok povečanja nesreč v gorah. Iz teh šol pride vsako leto približno pet tisoč »diplomiranih« plezalcev, ki so sicer dobro pripravljeni za manjše vzpone in dobro poznajo sisteme in osnovne korake. Mnogi pa menijo, da je študentski vzpon isto kot plezati 800 metrov dolgo pot. Razlika ni samo v času vzpona. Trebo je pač pomisliti tudi na utrujenost, na refleksje, ki ne odgovarjajo kot v začetnem delu posebno pri ljudeh, ki niso dovolj izvežbani. Nekateri pa se celo drznejo voditi vzpon, zaradi česar se število žrtev poveča. Šole, pravi Lorenzi, so koristne, vendar se morajo plezalci zavedati, da je treba postopoma preiti na težavne stopnje in da je potrebno vežbanje, ker ni mogoče priti do kondicije v nekaj dneh. Ugodje, ki marsikomu nudi vzpon, pravijo nekateri, je vreden tveganja.

Na svetu govore 2.976 jezikov

Kitajščina najbolj razširjena

ALICANTE, 2. — Delegat na svetovnem jezikovnem kongresu v Alicanti prof. Anders Servilla Satorre je izjavil, da na svetu govore 2.976 jezikov. Od teh jih ame-

NEW YORK, 2. — Sindikati pristanških delavcev ZDA je danes pozval svoje člane, da se javijo za rešitev življenja drugih.

Tržaški dnevnik

Vreme večerj: najvišja temperatura 20,5, najnižja 14,3, ob 19. uri 17,6, vlaga 70 odst., zračni tlak 1018,6 st. Hg, brez veira, nebo 5/20 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21 stopinj

Danes, CETRTEK, 3. oktobra
TERZIZJA
Sonce vzide ob 6.06 in zaton ob 17.42,
Dolžina dneva 11.36. Luna vzide ob
16.43 in zaton ob 2.22
Jutri, PETEK, 4. oktobra
FRANCISEK

SESTANEK SINDIKATOV S PODTAJNIKOM GALLIEM V RIMU

Razočaranje v sindikalnih krogih ker bo položaj proučil šele CIPE

Na enem izmed prihodnjih sestankov bo medministrski odbor razpravljal o ukrepih za ozdravitev tržaškega gospodarstva

Včeraj se sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL sestale s podtajnikom predsedstva vlade Gallijem. Na srečanju je Gallij obvestil delavske organizacije, da so v teku stiki z javnimi ustanovami, da se rešijo vprašanja, povezana z razvojem tržaškega gospodarstva.

Podtajnik Gallij je poudaril, da je treba vprašanje tržaškega gospodarstva rešiti v okviru organskih in razloženih pobud ter dejal, da bo CIPE na eni izmed prihodnjih sestankov razpravljalo o tržaških vprašanjih in o ukrepih, ki jih je treba sprejeti. Sindikalne organizacije so zahtevale, da se je treba pri vsakem sklepu CIPE posvetovati z njimi o pobudah, ki se nanašajo na vprašanje tržaškega gospodarstva. V teh krogih izražajo razočaranje glede rezultata sestanka, upoštevajoč upe, ki jih je vzbudilo zagotovilo predsednika vlade, da bo predsedstvo neposredno proučilo vprašanje. Dejansko so proučitev položaja prenesli na CIPE, na da bi začeli razpravljati o jasnih predlogih, ki so jih dale enotno vse sindikalne organizacije za razpisarski napredek Trsta.

Sindikat temelji na znanje zagotovitve, da vlada namerava globalno načeti vprašanja tržaškega gospodarstva, toda sindikat niso povedali nič jasnega glede ukrepov, s katerimi nameravajo rešiti ta vprašanja. Pri tem se še vedno vztraja na jamstvih o sedanjih zagotovitvah, ki se nanašajo na dejavno udeležbo ter se nanašajo, da se je ta raven v zadnjih letih zelo znižala.

V krogih nove DZ CGIL izražajo željo, naj se izbire CIPE ne omejujejo na znanje ukrepov, ki so zagotovljeni v področjih z državnim deležem, ampak ukrepe, ki bi se lotili zaposlitvenega položaja v Trstu s takimi pobudami, ki bi lahko omogočile povečanje zaposlitve. V ta namen nakazuje dokument, ki so ga predložile sindikalne organizacije nekaj jasnih smernic.

CIPE se bo torej sestalo, neobvisno na potrebo pa je, da se to zgodi takoj. S sindikati se bodo še enkrat posvetovali, toda bistveno pri tem je, da jim zagotovijo, da bodo sprejeli takšne ukrepe, ki bodo okrepili položaj tržaškega gospodarstva. Takšne ukrepe pričakujejo delavci in vse prabivalstvo.

Drevo se bo sestalo vodstveni odbor nove DZ CGIL, ki bo proučil rezultate rimskega srečanja.

Delavci «Gaslini» pri odborniku Stopperju

Deželni odbornik Stopper je sprejel odposlanstvo delavcev podjetja Gaslini v Trstu, ki so jih spremljali sindikalni voditelji. Z njimi je razpravljal o položaju v podjetju s posebnim poudarkom na suspenziji delavskega števila delavcev v delu. Odbornik je delegaciji obrazložil svoje pogoje pri podjetju ter dejal, da se bo še nadalje zanimal za rešitev tega vprašanja.

V OKVIRU VEDNO TESNEJŠIH MEDESEBOJNIH STIKOV

Lesni izvedenci z Reke na obisku v naši deželi

Program tridnevnega obiska obsega stike s poslovnimi ljudmi v naši deželi ter ogled nekaterih lesnih tovarn in objektov

Jugoslovansko odposlanstvo lesnih izvedencev in inženjerjev iz reškega okraja, ki ga vodita glavni tajnik reške gospodarske zbornice Vidulic in ravnatelj poslovnega združenja «Drvo» Tomaševski, prične danes svoj tridnevni obisk na področju Furlanije Julijske krajine. Jugoslovanski izvedenci si bodo na našem področju ogledali več lesnih obratov, ter se sestali s predstavniki lesne industrije in trgovine. Obisk spada v okvir čedalje tesnejših stikov med poslovnimi krogi iz naše dežele in iz reškega okraja. Predvsem s same Reke, iz Senja, Ravne Gore, Pulja, N. Vinodolskega ga, Buzeta in drugih krajev. V okviru skupnih nastopov pri proizvodnji lesnih izdelkov in njihovemu plasiranju na domačem in tujih trgih tržišnih na podobnem obisku lesnim obratom v reškem okraju je bila letos spomladaj večja skupina poslovnih ljudi iz naše dežele predstavnikov trgovinske zbornice iz Trsta, tukajšnjega združenja lesnih trgovcev in Mednarodnega centra za les.

Spored tridnevnega obiska je bogat: predvideni so sestanki s poslovnimi ljudmi, skupna zasedanja in ogled vrste tovarn v Trzinu, Gorici, Vidmu in v pordenskem okolišu. Darseni dan je zasvečan Trstu: ob 9.30 bo na trgovski zbornici sestanek s tržaškimi poslovnimi ljudmi pod škrinjami; po kosilu v restavraciji «Bora» na Krasu bo ogled tovarne pohištva Zerial in bližnje razstave konzorcija tržaških proizvajalcev pohištva, obisk pri delavnem konzorciju za les in ogled nekaterih obratov, ki proizvajajo lesno opremo za ladje v šaveljskem industrijskem področju.

Jutri je na vrsti ogled nekaterih obratov v vdejski in pordenski pokrajini, med temi tudi znana obrata Sna'nerja, ki je pred kratkim podelil vnašdranica na domačem in mednarodnem tržišču. V soboto

ODKRITJE DVEH IZLETNIKOV PRI NASELJU S. NAZARIO

Pod visoke pečino najdeno truplo Vitaliana Cacicha

Moški je verjetno takoj potem, ko je pred 15 dnevi z nožem zabodel Giuseppa Vocija, naredil samomor s skokom v globino

Včeraj proti večeru, okoli 18.30 so karabinjerji s Proseka po obvestilu dveh izletnikov, našli pod neko pečino v okolici naselja S. Nazario v bližini Napoleonske ceste truplo 40-letnega Vitaliana Cacicha iz Ul. Cuij 5. Kot so pozneje ugotovili, se zdi, da se je moški iz samomorilskih namenov vrzel s pečine, višinsko približno 50 metrov. Sodni zdravnik dr. Nicolini, je pomeje ugotovil, da je moški zaradi zloma hrbtenice in lobanje umrl še pred 15 dnevi.

Odgovori odbornikov na vprašanja svetovalcev

Občinski odbornik za delo Dušan Hroščak je v odgovor na vprašanje svetovalca liberalca Traunerja pojasnil zadevo glede zmanjšanja števila gojencev v centru za strokovno usposabljanje pri Sv. Soboti (CIFAP). Svetovalec se je pritožil, da so število prostorov za gojence škričilo od 200 na 100, toda to skrajšanje je zgolj teoretično, ker je bilo lani vseh gojencev le 136, letos pa jih bo 110, torej le 23 manj. V ostalem pa je sama CIFAP sporočila, da ob zaključku vpisovanja niti niso bili zasedeni vsi razpoložljivi prostori in je bilo treba vpisovanje podaljšati.

Odbornik za javna dela Attilio Mocchi pa je orisa' vrsto del v teku pri raznih «sektorjih» mestnih stražnikov. V Ul. Madonna del Mare so v teku dela za 4 do 5 milijonov lir. Obnovitvena dela so bila opravljena v Ulici Giulia na Lonjerski cesti, v Miramarskem drevovedu v Bazovici, v kratkem pa bodo uredili urad na Proseku. V odgovoru svetovalcu Traunerju je bil odbornik Mocchi pojasnil, da je ureditev ulice Trissino na ozemlju Kluz in da med tema postojama prevažajo potnike z avtobusom. S tem hočejo zmanjšati posledice škode, ki je bila prizadela prebivalstvu in gospodarstvenikom zaradi prekinitve prog.

Minister za prevoze Scalfaro je sporočil delnemu odborniku za prevoze Variscu, da je dal navodila, da se za časa prekinitve prometa pri Dunji, kjer se je porušil most, nadaljuje železniški promet, kolikor je to mogoče, do Pontafra, oziroma Kluz in da med tema postojama prevažajo potnike z avtobusom. S tem hočejo zmanjšati posledice škode, ki je bila prizadela prebivalstvu in gospodarstvenikom zaradi prekinitve prog.

Minister za prevoze Scalfaro je sporočil delnemu odborniku za prevoze Variscu, da je dal navodila, da se za časa prekinitve prometa pri Dunji, kjer se je porušil most, nadaljuje železniški promet, kolikor je to mogoče, do Pontafra, oziroma Kluz in da med tema postojama prevažajo potnike z avtobusom. S tem hočejo zmanjšati posledice škode, ki je bila prizadela prebivalstvu in gospodarstvenikom zaradi prekinitve prog.

SEJA TRŽAŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

Odbornik za finance Dassovich obrazložil proračun za leto 1968

Nobenega upanja, da bi proračun «šel skozi» in pokrajini se zopet obeta komisar Resoluciji o najnujnosti finančne reforme in večje avtonomije krajevnih ustanov

Sinoči je bila seja pokrajinskega sveta, na kateri je odbornik za finance Dassovich obrazložil pokrajinski proračun za leto 1968. Proračun za leto 1968, ki ga predlaga pokrajinski odbor v odobritvi pokrajinskega sveta, predvideva 12.118.455.535 lir dohodkov in enako vsoto izdatkov. V omenjeni vsoti je vključenih 5.076.003.155 lir posebnega konjunktivnega, Predvideni davčni dohodki znašajo 1.096.793.457 lir, dohodki od soudeležb pri državnih pristojbinah in davkih 561.500.000 lir. Izredni dohodki (prispevek uradnega komisarjata za kritje primanjkljaja 460 milijonov, prispevek dežele za razna javna dela itd.) 2.863.158.290 lir. Za kritje ekonomskega primanjkljaja, za kritje stroškov na račun kapitala in za razna javna dela je predvideno največje posojilo v skupnem znesku 2.524.400.633 lir.

Predvideni obvezni izdatki znašajo 5.110.891.425 lir, neobvezni izdatki 85.577.295 lir, stroški na račun kapitala 1.789.000.000 lir ter izdatki za povrnitev posojil 77.003.860 lir. Predloženi proračun predvideva torej, brez posebnega računovodstva, skupno 7.042.542.380 lir. Poleg prispevka vladnega komisarjata za kritje primanjkljaja, bi torej morala pokrajinska uprava na leto 2.524.400.633 lir, da bi lahko krila vse predvidene stroške in izdatke za razna dela, ki so predvidena v proračunu.

Pokrajinski proračun, je prišel na dnevni red šele sedaj, ko manjkajo Svetovalcem Miani je podrobno navedel in obrazložil težave krajevnih uprav, ker so le te preveč odvisne od centralnih organov. Nespametno je, da država pobira največje pristojbine in davke, nato pa daje prispevke krajevnim ustanovam, ki pa ne zadostujejo, za kritje primanjkljajev, in morajo krajevne ustanove na jemati posojila. Svetovalec Franzin je med drugim poudaril, da so krajevne ustanove zabrale v ogromne dolge, ki naraščajo približno za 1000 milijard letno. Iz te zagate ne bodo pomagali ukrepi, kot jih predvidevajo zadevni zakonski predlogi. Potrebna je temeljita rešitev z odpravo centralistične birokracije in z uveljavitvijo bistvene avtonomije krajevnih ustanov in njihove soudeležbe pri raznih pristojbinah, in davkih, ki jih pobira država.

Prihodnja seja bo v. sredo, 9. oktobra, ob 18.30.

Zborovanja KPI

Na pobudo KPI bo danes ob 12. uri v Ul. Locchi za delavce Tovar

V NOVI SEZONI 1968-69

KONCERTNI KOLEDAR GLASBENE MATICE

V veliki meri poudarek na domačih izvajalcih - Gostovanje iz Slovenije

Dolgoletna a neizpolnjena želja Glasbene matice, da bi mogla pristopiti h koncertnemu načrtovanju za daljše razdobje, k smotnejši izbiri izvajalcev in izvajanih del, je doslej še vedno le želja. Spričo te želje, v glavnem finančne narave, se je morala Glasbena matica v preteklih sezonah pogosto zateči h kompromisnim rešitvam, ki niso mogle vselej zadovoljivo našega občinstva. Prav gotovo pa bi se moglo koncertno udeleževanje ob ugodnejših pogojih močneje razmahati. Uvedba rednejših, morda abonmajskega koncertnega obdobja, bi prav gotovo povečala število našega koncertnega občinstva.

Kljub neugodnim pogojem je GM z vztrajnostjo in iznajdljivostjo dosegla tudi na tem področju svoje delovanje pomembne uspehe ter je z lastnim orkestrom, sodelovanjem pevskih zborov in solistov ter gostovanji iz matične domovine predstavila številna glasbena dela doma in tuje glasbene literature. Koncertna prireditelja letošnje sezone označuje večja angažiranost tukajšnjih izvajalcev ter težnja, da v okviru pogojev svojega delovanja tudi ljubiteljem glasbene umetnosti čim bolj pester spored glasbenih del.

Koncertni koledar Glasbene matice predvideva za letos naslednje glasbene prireditve: 5.10.1968 - Ljubljanski pihalni trio (Fedja Rupel - flauta, Igor Karlin - klarinet, Vlado Cerne - fagot), sopranistka Ileana Bratuš in pianist Pavel Sivio. 20.11.1968 - Violinski recital Zarka Hrvatica (sola prof. Oskarja Kludra), ki se je v preteklem mesecu pri temovanju violinistov v Vittorio Veneto uspešno uvrstil v finale. Klavirska spremljava Nema Merlak - Corrado.

14.12.1968 - Orkester GM in mešan zbor PD «Primorec» iz Trebeš s sodelovanjem pravok ljubljanske Opere, sopranistke Vilme Bukovec in tenorista Rudolfa Francija, dirigent Oskar Kljuder. 25.1.69. - Solistični koncert pianistke Neve Merlak-Corrado in violinist Rok Klopčič. 2.3.69. - Mariborski mladinski pevski zbor, dirigent Branko Rajšter. 16.3.69. - Orkester GM s solisti Neva Merlak-Corrado (klavir), Zuda Ravnik (harfa) in Aleksander Rudac (violina) dirigent Oskar Kljuder.

Maj 69. - Dva koncertna nastopa orkestra GM s sodelovanjem solistov in mladinskih pevskih zborov šole GM. Razen omenjenih prireditev je predviden med drugim v aprilu tudi koncert komornega orkestra Slovenske Filharmonije. Orkester GM s sodelovanjem pevške zbornice iz Trebeš predvideva že v decembru gostovanje v matični domovini. Nadaljnja gostovanja našega orkestralnega ansambla ter solistov in mladinskih zborov bodo sledila v drugi polovici letošnje sezone - po možnosti bo GM s svojim orkestrom, solisti in mladinskimi pevskimi zbori sodelovala tudi pri drugih kulturnih prireditvah.

redno polnoletno progro Ronke - Fraga Hkrati naj bi nadomestili letalski «Fokker F 27» z letali «Caravelle ali «DC 9» na progab za Rim in Milan. Te predloge je dal prof. Ferrari na letalski konferenci Treh Benečij, ki je bila v preteklih dneh v Benetkah in na kateri so razpravljali o razvoju letalskih zvez v Treh Benečijah. G potrebni okrepitve letalskih v Ronkah je govornik tudi deželni odbornik za prevoze Varisco, ki je vodil delovno delegacijo. Predstavniki družb «Alitalia» in «ATI», ki so bili navzoči na konferenci, so zagotovili, da se bodo zavzeli pri svojih ravnateljskih za uresničitev teh predlogov.

Nalezljive bolezni Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 23. do 29. sept. 1968 ugotovil naslednje število primerov nalezljivih obolenj: ospice 10, malarija 1 (izven občine), oškv. škafelj 3, prušeno vnetje slinavke 2 (1 izven občine), srbčica 3 (izven občine), nalezljivo vnetje jeter 4, tetanus 1, akutni sklepni revmatizem 1.

Nesreča delavca v Italsider Včeraj ob 9.35 so sprejeli na nevrokirurški oddelku bolnišnice 41-letnega delavca Antonia Pelatija iz Ul. del Ponticello 28, ker se je malo prej ponesrečil v livarni «Italsider», kjer je zaposlen. V bolnišnici, kamor so ga pripeljali z rešilnim avtom škedenjske livarne, je povedal, da je nekaj pred omenjeno uro, ko je hotel prestopiti iz enega mostička talilne peči na drugega, nerodno stopil in zdrsil. Pri tem je izgubil ravnotežje in strmoglavil z višine približno treh metrov na tla. Pri padcu se je poobil po glavi, obeh rameni in si zlomil levo zaapestje. Zdraviti se bo moral približno 20 dni.

MEĐ OBICAJNO POLDANSKO ZAPORO

Drzen vlom sredi dneva v zlatarno na Korzu

Vlomilci so najprej vdrli v trgovino Zerial in od tam skozi luknjo v zidu pršli v zlatarno ter odnesli za okrog pol milijona lir zlatnine

Neznani tatovi so včeraj popoldne med običajno poldansko zaporo trgali med 14 in 15. uro oropali v središču mesta, na Korzu Italija 20/I zlatarno, lastn 58-letne Giuseppe Prodan por. Taurini iz iste ulice št. 21.

Prvi, ki se je zavedel tatvine, je bil 55-letni Nicola Albertacci iz Ul. Corso Italia 21. Ko je namreč prišel okoli 15.20 v trgovino, je opazil, da je bila vse razmetano in v nered. Nemudoma je telefonsko poklical leteli oddelke kvestre, TI so kmalu prišli skupaj z znanstvenim oddelkom kvestre in z dr. Petrosinom in zlatarno in takoj pričeli s preiskavo.

Zdi se, da so se neznani zlikovci poslužili ponarejenih ključev, s katerimi so odprli glavna vrata trgovine «Zerial» na vogalu Ul. San Lazzaro 1/C. Ko so odprli vrata trgovine, so se spazili v razstavno dvorano, ki leži prav tik zlatarne, sneli z zidu lesen panel, postavili približno 70 cm od tal, nakar so napravili v zid odprtino, skozi katero so se spazili v notranjost zlatarne.

Iz izločke po pokradli vse blazinice in predalčke drugulje in vso pokradeno blago odnesli v razstavno dvorano trgovine Zerial. Potem so se po isti poti, po kateri so prišli, tudi oddaljili. Na preprogi hodnika, ki vodi v omenjeno dvorano, so namreč agentji našli nekaj zlatnine. Skupna škoda, ki jo je utrpela Taurinjeva znaša približno pol milijona lir. Za storilci potvujejo.

Pod predlogi za okrepitev letalskih zvez Predsednik konzorcija za julijsko letališče v Ronkah prof. Ferrari je predlagal, naj bi uvedli še eno letalsko progro v Rim in Milan, letalsko progro Milan - Ronke - Dunaj, progro Zeneva - Milan - Ronke ter progro Beograd - Zagreb - Ronke - Milan. Poleg tega naj bi uvedli

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Sezona 1968-69

PREDSTAVE V ABONMAJU:
A. P. Cehov: TRI SESTRE
Neil Simon: ZARES CUDEN PAR
Josip Tavčar: RED MORA BITI
— krstna predstava
F. Dürrenmatt: PREKRSCEVALCI
— gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega
Titus Maclius Plautus: ANFITRUO
— prvič v slovenskimi
Mirko Mahnič: MARTIN KRPAN
— krstna predstava
Dominik Smole: KRST PRI SAVICI
— gostovanje Drame SNG iz Ljubljane

PREDSTAVE IZVEN ABONMAJA:
Goldoni-Rupel: PRIMORSKE ZDRAHE
Gorinsk: RDECA KAPICA
D. Sostakovič: KATARINA IZMAJLOVA
— gostovanje Opere iz Zagreba
SKOPUH
Marin Držić: — gostovanje Drame reškega gledališča «I. Zajca

GOSTOVANJE JUGOSLOVANSKEGA DRAMSKEGA POZORISTA IZ BEOGRADA
UMETNIŠKI VEČERI

CENE ZA POSAMEZNE PREDSTAVE

Parter A (sred. sedeži)	3.000,—	1.500,—
Parter B (ostali)	2.000,—	1.000,—
Balkon	1.000,—	500,—

CENE ZA ABONENTE
(7 predstav)

Parter A (sred. sedeži)	13.000,—	6.000,—
Parter B (ostali)	7.000,—	5.000,—
Balkon	5.000,—	3.000,—

VRSTE ABONMAJEV
Premierski
Red A (prva sobota po premieri)
Red B (prva nedelja po premieri)
Red Dijaški (sreda)
Red Sportni
Red Okoliški (druga nedelja po premieri)
Red C (druga sobota po premieri)
Red D (tretja predstava na predpriznanik)

Razen za premiere razpisuje SG v Trstu tudi družinske abonmaje. Družinski abonma omogoča družinam skupni obisk na podlagi osnovnega abonmaja, h kateremu prvi družinski član doplača 2.000 lir, vsak nadaljnji družinski član pa 1.000 lir. Družinski abonma velja za vse vrste sedetev in stane 2.000 lir. Isto ceno za vse predstave nudi SG v Trstu invalidom. Za red Okoliški bo preskrbljen prevoz.

ABONMAJI SO NA RAZPOLAGO OBČINSTVU V KULTURNEM DOMU V TRSTU, UL. PETRONIO 4, TEL. 734265, VSAK DAN OD 9. DO 14. URE.

Abonma je plačljiv v dveh obrokih: prvi ob vpisu, drugi do 31. dec. ZA OSTALE OPERNE IN DRAMSKE PREDSTAVE NUDI SG V TRSTU SVOJIM ABONENTOM 50 % POPUST.

PD «SLAVEC» - RICMANJE

Vabi v nedeljo, 6. oktobra 1968 na svečano prireditev ob 19.30 urah v dvorani Kultura v Trzinu. Vabljeni so vsi ljubitelji slovenskega ljudskega govora in pesništva. Vabljeni so tudi ljubitelji slovenskega ljudskega govora in pesništva. Vabljeni so tudi ljubitelji slovenskega ljudskega govora in pesništva.

RAZVITJU DRUŠTVENEGA PRAPORA

IN 25-LETNICE VSTAJE PRIMORSKE

— ob 14.30 spominska svečanost ob spomeniku padlih
— ob 15. uri dalje kulturni spored, pri katerem sodelujejo: zbori VODNIK iz Doline; PRESEREN iz Boljunca; LIPA iz Bazovice; PRIMOREC iz Trebeš; VESNA iz Kriza ter SLAVEC iz Ricmanj, folklorni skupini najmlajših; Trio Bordon in godba PARMA iz Trebeš.

POSKRBELE SMO ZA PRIGRIZEK IN NOVO DOMACE VINO
Viljudno vabljeni!

GLASBENA MATICA - TRST

ZACETEK KONCERTNE SEZONE 1968-69

V soboto 5. oktobra 1968 ob 21. uri Mala dvorana Kulturnega doma
LIUBLJANSKI PIHALNI TRIO
Fedja Rupel - flauta
Igor Karlin - klarinet
Vlado Cerne - fagot
ILEANA BRATUŠ - KACIAN
sopran
pri klavirju prof. Pavel Sivio
Spored obsega
dela skladateljev:

Bozza, Fortner, Haydn, Hue, Lajovic, Miks, Mozart, Merkli, Ostere, Saint - Sæns, Schubert, Ščekova in Sivio
Rezervacija vstopnic pri Glasbeni matici Ul. R. Manna 29, tel. 29-779

Kino

Nazionale 16.00 «La dolce vita del sodato» Joe. H. Ford, S. Baxter, Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Les Biches» J. Sas, sard, Stephan Audran, Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Eden 15.00 «Playtimes» Najnovjša mojstrovina J. Tailia, Technicolor. Featle 15.30 «Inchiesta poliziosa», F. Sinatra, Panavision Deluxe.
Excelsior 15.30 «Una strana coppia», Jack Lemon, Walter Mathan, Technicolor.

Ritz (Ulica San Francesco Stev. 10) 15.00 «Tre passi nel delirio», B. Bardot, A. Delon, J. Fonda, Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom.
Albarada 16.30 «El figlio di Aquila Nera», E. Feneck, Dick Palmer, Technicolor.
Moderno 16.00 «I Nibelunghi». Saga o nemški mitologiji v technicolor. Floridrammatico 16.30 «La valle delle bambole». Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00 «Al di là della legge». Zadržan dan.
Cristallo 16.00 «La battaglia di Alamo», J. Wayne, R. Widmark, Technicolor.
Capitol 16.30 «Cl divertiamo da mat. B. R. Tushingame, Jan Comichel, Technicolor.
Impero 16.30 «Bambi». Walt Disney, Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Empiccato più in alto». Technicolor.
Garibaldi 15.30 «Strano incontro». Naishe Wood, Steve Mc Queene. Prevedano pod 14. letom.
Astra Zaprio, Jutri «Il mistero dell'isola maledetta», Technicolor.
Ideale 15.30 «Vincitori e vinti», M. Dietrich, Spencer Tracy, Technicolor.
*Naria 16.00 «Delitto in pieno sole», A. ... M. ...

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Milana Sendarja družeta Sonja in Francka Starca 5.000 lir za partizanski spomenik na Opčinah.
Namesto cvetja na grob Nadana Prodana darujejo Borut, Ravda in Mojca Kodrič 3000 lir za SZ «BOR».

Voeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 2. oktobra se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo je 6 oseb.
UMRLO SO: 79-letna Carmela Zimarelli, 62-letni Gino Mioti, 77-letni Tullio Pierangelini, 80-letni Alberto Bordin, 59-letna Teresa Ghetti por. Orlando, 75-letna Marla Cerneca por. Drašič.
DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)
«L'Angelo d'Oro», Trg Goidoni 8.
Cipolla, Ul. Belgiojoso 4, Marchio, Ul. Giustiniana 44, Mirani, Miramarski dre. vored 117 (Barkovlje), L. KARNIC
NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)
Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14, Manzo, Trg Sannio 4, INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2, D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19-c.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Začetek razprave o zakonu o deželni šolski pomoči

Obdornik Varisco je seznanil deželni svet s položajem deželnih uslužbencev

Na včerajšnji seji deželnega sveta so najprej pristopili obdorniki odbovralci na vprašanja svetovalcev, katerim pa se je začela splošna razprava o zakonskem osnutku deželne obdorne šole, s katerim se spreminjata dva člena zakona o šolski pomoči št. 19 od 6. septembra 1965.

Najbolj važen je bil odgovor odbovralca Varisco na tri vprašanja komunistov in psiupovcev, liberalov in mislovec o vzrokih predvidevanja stavke deželnih uslužbencev. Varisco se je pri tem skliceval na poročilo sindikatov o vzrokih stavke, t.j. o neresenih vprašanih.

Kar se tiče začasnega osebja, so proučili vse prošnje ter so vsem prizadelem sporočili, da jih bodo pripustili k izpitu. Ustanovili so tudi izpitne komisije in sedaj čakajo, da računski dvor registrira ustrezne odloke. Takoj zatem bodo sporočili prizadetim čas in kraj izpita.

Giosuè Scelzo je bil obsojen samo zaradi posesti in nošnje orožja - Oprostila razsodba za mladeničevo prijateljico

Pred tržaškimi kazenskim sodiščem (predsednik Edol, tožilec Benic, zapisnikar Chiarelli, obramba Aleffi, Annoscia in Girometta) je bila včeraj kazenska obravnava proti 24-letnemu Giosueju Scelzu iz Ul. A. Volta 4, ki je bil obtožen, da je hotel telesno poškodovati lastnega očeta Francesca Scelzo.

Dogodek s skoraj smrtnim epilogom je v začetku tega leta vzbudil v mestu precejšen hrup, ker je bil žrtve družinskega prepira Francesco Scelzo, znan v krajih sodniškega plačca, kjer je na okrajnem sodišču opravljal službo zapisnikarja.

Francisco Scelzo je že pred leti postal vdovec ter se ni več hotel oženiti, čeprav je imel dva še nedoročena otroka: sina Giosueja in hčerko Lauro (deklica je bila tedaj stara 10 let, deček pa 8).

Zatem so razni obdorniki odgovorili na številna vprašanja svetovalcev, ki so se nanašala predvsem na Purlanijo. Na naše področje se je nanašalo vprašanje o tem, kako je v zvezi s tem avto cestni zavlačuje. Obdornik je v odgovoru povedal, da vsem znana dejstva in dejal, da so odprli za promet 83,9 km ceste, to je okrog 58 odst. vse njene dolžine.

Do aratacije dveh nepridipravov je prišlo 10. avgusta letos, ko so jugoslovanske oblasti izgnale iz države omenjenega Gironda in ga izročile italijanskim oblastem odnošno letnemu oddelku policije, ki ga je tudi aretirali. Pri zaslišanju je Girondo izpovedal vse svoje tatvinske podvige in dejal, da je pri svojih tatvinskih poslih imel tudi pomoč - Giorgia Boninija, kate rega so pozneje tudi aretirali.

Kako so prišli agenti na sled Gironda? Bilo je 27. julija letos, ko so agenti letnega oddelka okoli 0,40 na telefonski poziv prišli v Ul. Torricelli 6, kjer sta malo prej dva neznanca roparja, potem ko sta razbila steklo glavnih vhodnih vrat, vstopila v dvor in avtosalon «Peugeot». Kmalu so agenti v bližini salona našli avto giulia (TS 5922) z na steno odprtimi vrati. V notranjosti sta našli zagledali kup najrazličnejših vlomilskih priprav. Vaska nadaljina preiskava je, žal, dala negativen izid. Ker pa se je izkazalo, da je bila omenjena agulija Girondova last, so agenti pričeli s temeljito preiskavo, da bi čim prej izsledili lastnika. A brez uspeha.

Goriško-beneški dnevnik

ERSA SE ZANIMA ZA SKUPNO VINSKO KLET

Kakšni so izgledi za izgradnjo skupne briške kleti v Krminu

Za njeno rentabilnost je že v začetku potrebno okrog 30 tisoč stotov grozdja

Ze nekaj let si prizadevajo nekateri vinski strokovnjaki in naprednejši vinogradniki v Brdih, da bi prišlo do izgradnje konzorcijalne kleti v kateri naj bi združili glavno pridelko grozdja iz Goriških Brd ter tipizirali in s tem izboljšali vinsko proizvodnjo. Vodja kmetijskega oddelka pri trgovinski zbornici prof. Marsano je v zadnjih letih pripravil več sestankov, na katerih se je obravnavalo ta problem ter do podrobnosti izdelal načrt in proračun za realizacijo te zamisli. Priznati je zanj precej naštev kmetovalcev z Oslavia in Števerjana, vendar so pozneje naštevali na ovire, ki so jim zaprle pot.

Pozneje so sprožili akcijo v tem smislu v Krminu, kjer naj bi postavili tako klet in ki jo je učinkovito podprl tudi župan iz Krmina. Skupina vinogradnikov, ki so vzeli zadevo v roke in med katerimi so tudi nekateri naši vinogradniki iz Števerjana, so trdo odločeni izpeljati zadevo do konca. Sedaj se zanima za izvedbo te zamisli tudi Deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA), ki je edini deželni urad, ki ima svoj sedež v Gorici, z delovanjem na področju vse dežele.

V posebnem dokumentu proučuje urad ERSA načrt in dosedanj pot akcije za izgradnjo vinske kleti v Brdih, upostevajoč pri tem, da je to področje vrsteno in pasivna področja po zakonu št. 614 od 23. julija 1966.

Brško področje obsega 6.700 ha površine, od katerega je samo 15 od sto obdelano z vinogradi, ki dajejo poprečno letni pridelok na Goriškem, kar ostalih 80 tisoč ha pridelajo v ravniškem predelu ob Soči. Med sortami, ki se pridelujejo v Brdih, je na prvem mestu tokaj s 27%, sledijo mu belo brskico, istrska malvazija in bel pinot, ki štiri sorte predstavljajo nad 60 odst. celotnega vinskega pridelka v Brdih.

Kot znano je pristojno ministrstvo v Rimu z odlokom od 24. 5. t. l. priznalo Brdom pravico do zaščite in kontrole vinske značke z imenom «Collio». To predstavlja prvi korak, ki malno palje k skupni vinski kleti in kontrolirani vinifikaciji. ERSA v svoji študiji omenja, da manjkajo na Goriškem ustrezne naprave za skupno predelovanje grozdja v vino z izjemo nekaterih zasebnih večjih posestev, ki so bolje organizirane tako glede pridelave kot glede prodaje vina. Večina malih vinogradnikov pa ima zelo primitivne naprave in sredstva za to delo in njihove stiskalnice n. pr. so čisto na ročni pogon, z leno posodo ki je čisto v slabem stanju.

Sprito takega stanja se je ERSA odločila, da bo podprla pobudo vinogradnikov iz Krmina in okolice, ki jih je podprla v njihovem prizadevanju tudi občinska uprava iz Krmina. Da pa bi taka klet lahko delovala učinkovito in gospodarsko koristno, bi morala prevzeti letno 30 do 40 tisoč stotov grozdja; če bi ne dobila toliko pridelka v Brdih, bi se morala obrniti tudi na sosednje ravniško področje (proti temur pa so vinogradniki iz Brd, ki so ljubosumni na svojo boljšo kvaliteto Op. uređ.) Po 10 letih pa bi se morala kapaciteta kleti povejšati, da bi bila rentabilna. Klet bo treba opremiti tako, da bo do lahka proizvajali v njej kvaliteta vina izbranih sort, ter da bo zajamčena značilna kakovost posameznih vrst vina, kot je predvideno v dekretu za zaščito imena tipičnih brških vin. Da se jamči priložnost vina ga bo treba priložnost izključno v zaprtih steklenicah in bo treba zato klet opremiti z ustrezno napravo za vstekljenje in stabilizacijo vina v toplem in mrzlem ambientu.

Pri proizvodnji tipičnih vin bo potrebno doseči tudi določeno minimalno gradacijo in zato bodo morali urediti tudi napravo za koncentracijo mošta, ki ga bodo potrebovali, kadar bodo kakovostno slabše letine, da bodo z njim okrepili nov pridelek.

To so nekatere glavne ugotovitve, ki jih prinaša študija ERSA glede skupne vinske kleti. O nekaterih drugih podrobnostih pa bomo se priložnosti izključno v zaprtih steklenicah in bo treba zato klet opremiti z ustrezno napravo za vstekljenje in stabilizacijo vina v toplem in mrzlem ambientu.

LETNA SKUPŠČINA AVTOMOBILSKEGA KLUBA

Odobrena gradnja motela avtomobilskega kluba v Gorici

Njegova lokacija bo nasproti vojašnice na Tržaški cesti - Veljal bo 330 milijonov

Goriški avtomobilski klub bo zgradil v bližini Tržaške ceste motel, ki bo velikega pomena za turistični razvoj našega mesta. Načrt so potrdili na ponedeljski skupščini člani ACT. O njem je obsežno govoril predsednik ing. Lodatti, ki je dejal, da je nastala pobuda za izgradnjo modernega in funkcionalnega motela nasproti vojašnice na Tržaški cesti v sedanjem mestu, skoz katerega vodijo vse pomembne prometne poti med severom in jugom ter vzhodom in zahodom. Njegova uredništvu sodi nadalje v okvir regulacijskega načrta, ki predvideva izgradnjo mednarodnega prehoda pri glavnem pokopališču.

Motel bo imel v spodnjih prostorih, ki bodo delno pokljeteni, prostore za avtomobile, v visokem pritličju bodo uradi, jedilnica, dneva soba snak-bar ter enajst sob s po dvema posteljama; v prvem nadstropju bo še 37 sob prav tako s po dvema posteljama. Vse bodo imele svoje sanitarne naprave. V njih bo 96 postelj. Zgradba bo v nekoliko stiliziranim alpskem slogu ter bo po sedanjih predvidevanjih stala okoli 330 milijonov.

V nadaljevanju svojega poročila je predsednik ing. Lodatti dejal, da se je število članov zvišalo na 2.324 in da zvišanje članarine od 5.500 na 6.500 ni vplivalo na število članov. Omenil je namestitev avtomobilske avtomatske pralnice, razdeljevanje bencinskih bonov, kampanjo za cestno-prometno varnost ter druge pobude, ki nudijo avtomobilistom vrsto ugodnosti. Po omenbi mednarodnega avtomobilskega rallyja, ustanovitve zdravstvene službe ter občanske pregledovalnice delovanja farinetov je predsednik svoje poročilo zaključil z ugotovitvijo, da so si v okviru proračunskih možnosti prizadevali zadostiti potrebam članov kakor tudi avtomobilistom na splošno.

Seja izvršnega odbora ERSA

Na svojem sedežu v pokrajinski palači v Gorici je imel včeraj seja izvršni odbor deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA), ki jo je vodil predsednik Mario Lucca. Ob tej priliki so obravnavali dnevnik za sejo upravnega odbora ustanove, ki bo v tork 8. t. m.

Med drugim bodo obravnavali tudi vprašanje agrarnih kreditov, ter bodo proučili tudi predlog za imenovanje komisij za razne kmetijske probleme. Obravnavati bodo nadalje o ustanovitvi živilskega centra ter o gradnji združne kleti v Brdih.

SMRTNA NESREČA PRI RONKAH

TRI DNI PRED POROKO JE PRIŠLA POD TOVORNJAK

Med prevozom v bolnišnico je 23-letna bolničarka iz Turjaka podlegla poškodbam - Blizu letališča je padla pod jugoslovanski tovornjak

Vporedno popoldne ob 14.50 se je pripetila na državni cesti št. 14 v bližini gostilne pri ronškem letališču smrtna nesreča, pri kateri je izgubila življenje 23-letna bolničarka Maria Mininell iz Turjaka, Ul. Casoni 8.

Mininell se je z mopedom vračala proti domu iz tržiške bolnišnice, kjer je zaposlena. Na omejenem mestu se je srečala s težkim jugoslovanskim tovornjakom s prikolico, ki ga je vodil 31-letni Franjo Petrić iz Zagreba, Niška ul. 33. Pomožni sofer pa je bil 31-letni Josip Puškarić, prav tako iz Zagreba. Ko se je mopedska peljalka mimo tovornjaka je po vsej verjetnosti izgubila kontrolo nad svojim vozilom, zadelo najprej ob žilvo mejo pri cesti ter po vsej verjetnosti potem trčila ob zadnji del priklole in padla pod vozilo. Tako so jo odpeljali v tržiško bolnišnico, vendar je že med prevozom podlegla poškodbam. Zdravniki so ji ugotovili prebitje lobanje na senu in od zadaj ter notranje poškodbe.

Hrvatska soferja nista niti opazila nesreče in sta vozila mirno dalje. Očividce nesreče 46-letni Faustino Padovan je s svojim fiat 850 hotel za tovornjakom in obvestil oba soferja o nesreči. Takoj sta se vrnila na kraj nesreče in se dala na razpolago izvidnici cestne policije, ki je tudi prišla na mesto. Dodamo naj še, da se je ponesrečena bolničarka nameravala poročiti prihodnjo soboto.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Izvajanje premišljenega načrta za turistični razvoj Črnega vrha

Načrt je idrijska občina poverila arhitektu Edu Mihevcu - Letos dve novi žičnici z veliko zmogljivostjo - Prihodnje leto morda novi hotel za zahtevnejše goste - Goriško gospodarstvo kaže znake oživitvenja

Končno so v Črnem vrhu nad Idrijo - potem ko s ga povežali z asfaltno cesto proti vzhodu in proti zahodu začeli urediti obsežne načrte, ki bodo vrstili po naravi izredno prikladno mesto med najbolj zanimivih središč za zimski in poletni turizem v Sloveniji. Zapel so namreč stroji splošnega gradbenega podjetja «Primorje» iz Ajdovščine in pripravljajo zemljepisna dela za postavitev prvih pomembnih turističnih objektov. Marsikaj novega bodo turisti doživeli že letošnjo zimo.

Pomembno je poudariti, da gre za izvajanje temeljito premišljenega načrta, ki je urbanistično in gradbeno poverjen znanemu slovenskemu arhitektu Edu Mihevcu. Idrijska občina namreč zasleduje cilj, da v ničemur ne spremeni sedanjih arhitektonskih značilnosti tega znamenitega alpskega naselja. Dosedanja žičnica ob cesti, ki vodi od Črnega vrha proti Godovici, ki je nekaj let uspešno služila potrebam številnih turistov, bodo odstranili. Pravijo, da je postala za potrebe Črnega vrha preskromna, razen tega pa je že tudi precej iztrošena. Namesto nje bodo postavili že letos dve novi vlečnici. Ena bo velika in bo lahko prepeljala na uro po 1000 smučarjev, druga manjša pa bo imela polovično zmogljivost vlečke. Kaj bo to pomembno, naj ilustrira podatek, da je imela dosedanja žičnica zmogljivost okoli dvesto smučarjev na uro.

Vzporedno bodo postavili do letošnje zime tudi skromnejši objekt za prehrano in zadrževanje gostov. Za prihodnje leto pa objavljuje tudi novi hotel v značilnem alpskem slogu, ki naj bi šele odprl pot tudi zahtevnejšim gostom. Ob hotelu z restavracijo bo tudi vrsta objektov in priprav za raznovrstno športno rekreacijsko dejavnost. Po izgradnji tega hotela bo moč potovarjati tudi druge turistične objekte.

Ni nobenega razloga, da ne bi verjeli v uspeh načrta. Občinska skupščina v Idriji se je z velikim zagonom posvetila delu. Zagotovila je tudi nekaj denarja. Za nadaljnje financiranje turistične dejavnosti Črnega vrha pa se zlasti zanima podjetje Adria iz Ankarane. Le to je tudi investitor hotela, ki ga bodo zgradili prihodnje leto. Podjetje namerava predvsem povežati morskimi in alpski turizem.

Bovčani so imeli v zadnjih letih številne težave s svojim kampom za turiste. Bil je skromno opremljen in je imel pomanjkljive sanitarne in druge prostore za bivanje. Inšpekcijski organi so ga za to že prepovedali uporabljati. Končno sta se občinska skupščina v Tolminu in turistično društvo v Bobcu dogovorila za akcijo, ki bo nedvomno spodbudna za številne turiste, ki obiskujejo Posočje. Društvo je najelo 15 milijonov dinarjev posojila, ki ga bo vložilo v ureditev in razširitev prostorov. Tako bo kamp drugo leto potrebno opremljen, da bo lahko sprejel številne turiste, ki se bodo odločili za prenočevanje in bivanje v njem.

Stevilni znaki so, ki kažejo, da gospodarstvo severnoprimorskih občin začne močno oživljati. Podatki, ki so jih objavili te dni za posamezne občine, opozarjajo, da so podjetja začela občutno dvigati proizvodnjo in razširitev prostorov. Tako bo kamp drugo leto potrebno opremljen, da bo lahko sprejel številne turiste, ki se bodo odločili za prenočevanje in bivanje v njem.

Med odmorom je nastopil pevski zbor «Seghiz» pod vodstvom povodje Valentinciča. Pel je v narodnih kostumih ter prijetno zapel nekaj furliških pesmi. Med odmorom so dekleta v furliški narodni nošni prinesla na oder košarico vrtnic, ki so jih pevec «Seghiz» poklonil češkim pevčkam. Ob zaključku koncerta pa so prišle na oder še slovenske akademice iz Gorice v stiliziranih narodnih nošah ter poklonile zboru kosih rdečih nageljnov s posvetilo in jim darovale sliko Vladimira Klanjskega iz Števerjana, ki prikazuje Grad s srednjeveško cerkvico. Na hrbtni strani so napisale posvetilo, da slovenski akademiki iz Gorice poklanjajo to sliko v dar bratskim pevčev iz Češkoslovaške. Dirigent, ki se je zahvalil za priščen dar, ter pevci so s simpatijami sprejeli voščila in darilo slovenskih akademikov. Dirigent je sliko visoko dvignil nad glavo ter jo pokazal občinstvu, potem pa jo je obrnil ter pokazal še posvetilo. Iskren aplavz je sprejel to poslednje slovo zboru ob občinstva.

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes, 3. oktobra, s pričetkom ob 19.30 dramatični fečki film o nemški okupaciji:
IL QUINTO CAVALIERE E LA PAURA
Igrajo: MIROSLAV MAHACEK, OLGA SENPLUGOVA, ZDENA PROŠKAVIČ, TER JOSEF VINKLAR
Mladini pod 18. letom vstop prepovedan!

Prisrčen dar slovenskih akademickark

Kino
Gorica
CORSO. 17-22: «Sale e pepe...» suspersie hippy, S. Davis jr. in P. Lawford. Ameriški film v barvah.
VERDI. 17.15-22: «I berretti verdi», J. Wayne in D. Janssen. Ameriški kinemaskope v barvah.
MODERNISSIMO. 17.30-22: «100 milioni per morire», M. Costantini in A. Duperey. Italijanski kinemaskope v barvah.
VITTORIA. 17-21.30: «Eva, la verità sull'amore», S. Determan in F. Matter. Svicarski film.
CENTRALE. 17.30-21.30: «L'implacabile caccia», R. Harlin in G. Marchand. Francoski barvni film.
Tržič
AZZURRO. 17.30: «4-3-2-1... morte!», L. Jeffriers. Kinemaskope v barvah.
EXCELSIOR. 17.30: «Assassino al terzo piano», S. Signoret. Barvni film.
PRINCIPE. 17.30: «E per tutto un cielo di stelle», G. Gemma in M. Adorf. Kinemaskope v barvah.
S. MICHELE. 19.00: «I ponti di Toko Rya», W. Holden, G. Kelly in F. March.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

Po zmagi nad Malmoejem s 4:1 Milan v drugem kolu tekmovanja

Sejenski pokal: Fiorentina-Dinamo 2:1 - Pokal pokalov: Torino-Partizan Tirana 3:1

V Milanu je v povratnem srečanju prvega kola tekmovanja za pokal prvakov Milan premagal švedsko enajsterico Malmoe s 4 : 1 (1 : 1). Gole so dosegli v 1. polčasu Ljungberg in Prati ter v 2. polčasu Sormani, Prati in Rivera (iz 11-metrovke).

Ker je Milan v prvi tekmi na švedskem doživel poraz z 1 : 2 je zdaj skupni izid 5 : 3 in se je torej uvrstila v drugo kolo italijanska ekipa.

Se drugi izidi tekmovanja za pokal prvakov: Zuerich - Akademisk Boldklub 2:1 (A. Boldklub v osminko finala). Manchester United - Waterford 7:1 (Manchester United).

Rapid - Rosenberg 3:3 (Rapid). Fenerbahce - Manchester City 2:1 (Fenerbahce). Spartak Trnava - Steaua 4:0 (Spartak T.).

Lahti - Floriana 2:0 (Lahti). Celtic Glasgow - St. Etienne 4:0 (Celtic G.). Ajax - Nuenen 4:0 (Ajax).

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Torino - Partizan Tirana 3:1 (Torino). Kamraterna - Crusaders Belfast 4:1 (Kamraterna).

West Bromwich - Bruges 2:0 (W. Bromwich). Koeln - Girondins Bordeaux 3:0 (Koeln).

POKAL PRVAKOV

Triestina, Breg in Union. V nedeljo bo Breg igral v prvem kolu ob 13.30 v Miljah s Fortitudom, Union pa na stadionu «Prvi maj» v Trstu s Triestino.

Ker so prirreditelji sporočili datum začetka turnirja razmeroma pozno, se bodo lahko ekipe pripravile le malo časa. Brežani bodo opravili le dva treninga, vendar pa vse kaže, da bodo lahko nastopili s nekaterimi dobrih igralci. Tako bo vrata Brega vratarje branil mnogo obetajovi vratar Lucijan Zahar.

POKAL SEJENSKIH MEST

Fiorentina - Dinamo Zagreb 2:1 (Fiorentina). Bologna - Basel 2:1 (Bologna). Hibernian - Olimpija Ljubljana 2:1 (Hibernian).

Slavija Praga - Wiener Sportklub 5:0 (Slavija). Arges Pitesti - Lixoes 0:0 (Arges P.). Lyon - Coimbra 1:0 (povratno srečanje 9. t.m.).

Legia Varšava - Muenchen 1960 6:0 (p. s. 9. t.m.). Olimpiakos - Hansa Rostock 2:1 (Hansa R.). Aberdeen - Slavija Sofija 2:0 (Aberdeen).

Vojvodina - Glasgow Rangers 1:0 (Glasgow R.). Kljub zmagi z 1:0 (0:0) v povratni tekmi z Rangersom iz Glasgowa je novosedadka Vojvodina izločena iz nadaljnega tekmovanja za pokal sejenskih mest, ker je prvotno tekmo izgubila z 2:0. Edini gol v današnji, obojestranski precej grobi igri, je dal Nikežić v 64.

Danes govorimo o...

Razen športnega tedna Gaje, o katerem smo že poročali, je bilo v prejšnjem mesecu športno delovanje še skoraj popolnoma mrtvo. Tekem je bilo v vseh panogah zelo malo in o nekaterih sploh nismo bili obveščeni. Zato bo tudi pregled nastopov v prejšnjem mesecu precej kratak.

Table with 2 columns: Turnir ekip moške B lige, Odbojka. Rows include Bor - ORDA, Bor - Gasloj, Bor - Libertas.

Table with 2 columns: Pokal Pacco, Nogomet. Rows include Primorje - Libertas, Fortitudo - Breg, Fortitudo - Breg.

Table with 2 columns: Turnir v S. Pier d'Isone, Mladinsko prvenstvo. Rows include S. Pier d'Is. - Sovodnje, Breg S. Anna.

Table with 2 columns: Prijateljske tekme. Rows include Staranzano - Vesna, Turriaco - Vesna, Zarja - Union, Vesna - Primorje.

Table with 2 columns: Atletika. Row: 89. Na državnem prvenstvu v deseterboju Cesar tretji, švab osmi.

Table with 2 columns: Namizni tenis. Row: 28.-29. Sokol nastopi na državnem turnirju v Parabiagu.

ODBOJKA

Po precej poprečni igri Sokol premagal Zarjo s 3:2

Zaradi odsotnosti Izole sta ženski šestterki Sokola in Zarje odigrali prijateljsko tekmo

V Bazovici bi moral biti sinoči ženski odbojkarški turnir z udeležbo treh ekip. Ker pa sesterka Izole iz neznanega vzroka ni prispejala preostali ekipi odigrali medsebojno prijateljsko tekmo.

SOKOL - ZARJA 3:2 (15:6, 12:15, 15:7, 10:15, 15:9). ZARJA: Križmančič Sa., So., M., D., Terton, Bandelj, Seražin, Cufar, Zagar, Fonda, Čač. SOKOL: Zavadlav, Švab, Škrk, Gabrovec, Filipčič, Bagatelj, Colja.

PREDOLIMPIJSKE VESTI

Po nastopih v South Lake Tahoe 14 kolajn za ameriške atlete?

Letošnja atletska reprezentanca ZDA močna, kot še nikoli doslej

svoje rekorde, tekači od 800 m dalje pa so dosegli slabše ali celo slabe čase. Atletom je pomagalo tudi čudovito okolje v katerem so nastopali. Stadion je dobesedno izsekan med visokimi smrekami, ki rastejo tudi v stacionu samem. Zidaste, kope in kladivo uporabljajo pomožne naprave. Praga in vsa zaležišča so iz umetne mase «artan» kot tudi v Mehiki. Posebne sprinterice z 68 žebrički so zagre-nile veselje nekaterim tekačem in nekaj rekordov morda ne bodo priznali, gre pa za navadno konservativno potezo mednarodne zveze, ki je redno v zamudi z razvojem atletike. Atleti kot Carlos, T. Smith in Evans so bili rekordarji tudi z navadnimi sprinterici.

Ameriške atlete čaka še kratko bivanje v Saut Lake Tahoe nato pa bodo odpotovali naravnost v Mehiko. Višinske razlike ne bodo obotli, saj je kraj na isti nadmorski višini kot mehiki prestolnica.

100 m: Hines (9'9"), Greene (9'9"), Pender (10"), za štafeto se R. Smith (9'9").

200 m: Carlos (19'7"), T. Smith (19'9"), Qvestad (20").

400 m: Evans (44"), James (44'11"), Freeman (44'6"), za štafeto se Matthews (44").

800 m: Farrell (1'46'5"), Bell (1' in 45'5"), Kutschinski (1'46'4").

1500 m: Ryan (3'55'9"), na 1 miljo 3'37" na 1500 m, Lliquori, Van Ruden (3'39'4").

5000 m: Day (13'40'2") Backelor, Scott.

10.000 m: Smith (28'47"), Van Nelson (28'54'4"), Laris.

110 m ovire: Davenport (13'3"), Coleman (13'4"), Hall (13'4").

400 m ovire: Vanderstock (48'8"), Gittens (49'1"), Whitney (49'2").

3000 m zapreke: Young (8'30'6"), Reilly, Nightingale (8'38'4").

Palica: Seagren (5,41), Pennel (5,28), Carrigan (5,18).

Višina: Caruthers, Brown, Fosbury (vsi 2,21).

Daljina: Beamon (8,33), Boston (8,25), Mays (8,16).

Troskok: Walker (16,81), Smith (16,24), Tate (16,00).

Krogla: Matson (21,30), Woods (20,73), Maggard (20,53).

Disk: Silvester (68,28), Carlsen (64,14), Oerter (62,74).

Kopje: Murro (83,21), Covelli (87,76), Steinlund (80,85).

Kladivo: Burke (69,09), Hall, Connolly (68,48).

Si bodo morali tudi v Trebčah sami zgraditi nogometno igrišče?

Po zadnjem občnem zboru ŠD Primorec je glavna naloga novega odbora zgraditev nogometnega igrišča - Trzaska občina je že obljubila zemljišče

Pretekli teden se je prvič po občnem zboru, ki je bil 23. septembra, sestel novi odbor ŠD Primorec. Odborniki so ponovno soglasno izvolili za predsednika Marčeta Kraja, ki se je v pretekli sezoni zelo trudil za uveljavitev in pozitivno športno življenja v Trebčah.

Ko so si novoizvoljeni odborniki razdelili ostale funkcije, je predsednik načel vprašanje nogometnega igrišča.

Trebenski športniki in ljubitelji športa, že vrsto let čakajo na nogometno igrišče in ga bodo najbrž še dolgo čakali, če se bodo zanašali na obljube in zagotovila trzaska občine oziroma njihovih predstavnikov.

Prvi načrt, so bili že narejeni. Na povabilo društva sta prišla marca 1967 na mesto, kjer naj bi zraslo novo igrišče predstavnik občine in inženir CONI. Načrti so bili potrjeni ter izpopolnjeni in občina sama jih je predstavila tehničnim pokrajinskim uradom ki naj bi poskrbeli za izvedbo in financiranje. Kazalo je, da bo do te gradnje res prišlo. Toda ostalo je vse le pri obljubah.

Za postavitev tega igrišča se je zanimal celo občinski svet v svojem petletnem gospodarskem načrtu in so dodeli tudi določeno vozo (kjer naj bi jo oprali še danes ne vemo). Po dveh letih neprestanih obljub, interpelacij, za katere se je zanimal tudi tisk, se je vse razbilo v nič. Sedaj trde, da so Trebče izven središča bolj obljubljenih naselij in premalo povezane z glavnimi

komunikacijskim zvezami (v polnem zboru, ki je bil 23. septembra, sestel novi odbor ŠD Primorec. Odborniki so ponovno soglasno izvolili za predsednika Marčeta Kraja, ki se je v pretekli sezoni zelo trudil za uveljavitev in pozitivno športno življenja v Trebčah.)

Trebencem ostane še eno upanje. Predstavniki društva so namreč pred kratkim imeli sestanek na občini, kjer so jim na njihovo prošnjo formalno obljubili zemljišče, na katerem naj bi si zgradili igrišče sami. Upajamo, da se bo vsaj ta obljuba uresničila. Za to bo pa potrebno mnogo dobre volje in truda vaščanov samih, predvsem pa mladine in ljubiteljev športa.

Resnici na ljubo naj povemo, da je občinska uprava zelo malo napravila v povojnih letih za trebensko vas: za šport in rekreacijo pa sploh nič. Če imajo Trebenci svoj ljudski dom in odbojkarško igrišče se morajo za to zahvaliti svojim vaščanom in prosvetnim delavcem. Celo prvotno nogometno igrišče katelezo razumljivo, je, da se širjenje te proti vzhodu in jugovzhodu ne ustavi pri nas, pač pa gre bolj daleč in kolikor mi je znano, je razširjena vse do Makedonije.

Slovenskemu ljudstvu je poleg tega domači tudi kak pasijon iz «Passioni Italia centrale», kot jih je v svoji temeljiti študiji prikazal prof. Toschi o «nabotini ljudski poeziji v Italiji». Nekateri zgodbe, ki so prišle iz sosedstva verjetno v pripravi obliki, so zado-bile pesniško obliko šele na ozemlju s slovenskim jezikom. Glede tega bi mogel služiti primer, kako se je sveti Volbenk poigral s hudicem (sv. Volbenk prekani hudob), ki izhaja z Bavarskega. Tudi legenda «Sveti clovek (Andrej)», ki se je dvakrat rodil je dobila obliko poezije, je bila se-stavljena v verzih šele med Slo-venci. Znam «Ksani grešnik» pa je poznan v verzih tako pri Nem-cih kot pri Slovencih in Hrvatih.

Ce bi nadaljevali po tej poti, bi naleteli na apokrifne zgodbe o te-zavah svete družine na begu v Egipt, v dokaj podrobnih opisih obiskov na drugem svetu, o na-sprotjih med dušo in telesom. Ta kategorija pesmi, ki je zelo razširjena med Slovenci, nekoliko manj med drugimi južnimi Slovani, je zmed Nemci redka. Tam, kjer se zdi, da je ni, je to, po mojem mnenju, treba pripisati dejstvu, da so bili zbiralci malomarni, ali pa so jo iz različnih vzrokov opu-stili.

Slovenci, ki jezikovno pripadajo skupini južnih Slovanov, so tista veja Slovanov, ki se je najslabše najbolj globoko na Zahodu. Če ni so razvili ali če so izgubili tipično čisto slovo, ki je značilna za druge južne Slovane, jih opravičuje njihova zgodovina - tisočletno življenje pod tujim jarmom. Ker živijo vključeni med neo-latinci, Germani in Madžari, je prvi čud-že že to, da so ohranili svoj jezik in svojo fiziognomijo. Zaradi svojega zemljepisnega položaja, zara-di njihove narečne razklenjenosti, običajev in navad imajo Slovenci precejšnji zaklad pripovednih spe-rov. Tam, kjer je kak pripovedni spev razširjen tako med Slovenci kot med Srbi in Hrvati, ima skoraj vedno slovenska verzija bolj arhaično obliko. Poleg tega slovenski pripovedni spevi ponavljajo te-me, ki so lastne ljudskim pesmim drugih, bližnjih ali daljnih narodov. Razvijajoč misel Micheleja Barbiča, ki je bolj upošteval raz-ne variante istega speva kot nove pesmi, bi slovenske ljudske pesmi v svoji bolj arhaični obliki moral-imeti pomembno veljavo tudi poznavanje podobnih pesmi sosed-nih narodov, tud narodov, ki me-jijo s Slovenci, kot tudi narodov, ki so od Slovencev bolj oddaljeni.

Prvi trije iz vsake skupine, ki bodo nabrali v vseh treh tekmovanjih skupaj največ točk bodo nagrajeni z diploma-mi, prvi iz vsake skupine pa bo dobil še brezplačno vozovnico za izlet SPDT.

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

druga: rojeni v letih od 1957 do 1959;

prva: rojeni v letih od 1950 do 1956;

B. TRAVEN

General iz džungle

«Tudi odstrelili?» «Ne odstrelili. Vse odrezali. Ti divjaki, zverine.» «Poročnik Bailleres, ne boste mi zdaj pripovedovali, da sem vas jaz poslal tja v izvidnico. Prav gotovo ne. Vi ste predlagali. Jaz pa sem vam dovolil iti. Kje sta oba poročnika in podoficir, ki ste jih vzeli s seboj?» «Divjaki so jih tam zadržali.» «Kot talce?» «Tega ne vem, mi general. O tem mi niso nič dejali. Pe-ljali so me iz taborišča, da bi vam prenesel sporočilo, ki vam ga je želel poslati tisti usrani prasec, imenovan General.» «Kakšen pa je ta zločinec? Chamulpa?» «Ne, mi general. Ni chamula. Pač pa je Inaigena. Kako more biti njihov general, ne razumem. Opetka se ko hrom pes. Komaj stoji na nogah. Niti ne ve, kako naj zagrabl puško kopito. Ničhe ga ne spoštuje. Vsi ga tikajo. Zre kot vsa tolpa s prsti. Spi na rogocnici kot vse druge svinje. S to ušivo, svinjsko sodrgo bomo pometli v treh urah. Sama sva jat.» «To ni nič novega, poročnik. Pričakoval sem več.» Divisionario se je začel grgraje smejeti. «Lepota, poročnik, je minila. In usesca so bila tako lepa. Vsekakor se mi zdi, da ta ušivi general, o katerem ste mi tukaj govorili, da se opetka ko hrom pes, ni imel nobenega spoštovanja pred vami. Morda ni bil popolnoma tako neumen, kakor ste mislili, ko ste predlagali, da bi se preoblekli v peone in ugotovili njihov položaj, moč, oborožitev in načrte. Spregladal vas je

prenesel, mi general.» je dejal poročnik, ki je pojedel juho. «To sporočilo bo naravnost veselo, caballeros, in idiotsko povrh. Sporočilo čame od ušivih peonov. No, kar na dan z njim, teniente.» Divisionario se je mogočno zasmel, pri čemer se mu je zataknilo, da je zakasljaj.

«Sporočilo ni posebno spoštljivo, mi general.» «Tega vas nisem vprašal, teniente Bailleres. Upam pa, da je vsaj špansko.» Divisionario se je ozrl na oficirje in se zarežal. «Gospoda moja. Zdaj se bomo zabavali.» «Prav gotovo, mi general. Toda ne dolžite mene. Storil bom samo tisto, kar mi je bilo naročeno. Vaša mati je stara kurba.» «Kaj pravite? Kaj vam je šinilo v glavo, teniente Bailleres?» «Hoteli ste slišati, kaj vam ima povedati general teh ušivih svinj.» «To je nekaj drugega. Dobro, na dan z besedo.» «In vi ste svojo mater očečastili in obe stari materi. In sporočam vam, da vas bo skupaj z vašo vojsko razsekaj na kose in si privoščil zadovoljstvo, da vas bo osebno izvelkel iz vašega štaba, da bi vam odrezal usesa, nos in še nekatere druge pritikline. Ne bo vam ugodil in dovolil, da bi ga poklali v soteski La Peña Alta, pač pa se vas bo ognil v širokem loku in požgal vse fince in kraje za vašim hrbtom, vse prebivalce pa bo obesil na najbližja drevesa in jih pustil tam bingljati z namenom, da vas bo vojno ministrstvo sramotno degradiralo, ker ste lemi in ker imate preveč poguma hlače, da bi ga napadli. In če je v vas samo iskrica poguma, če hočete biti prvi mož in vojak, potem bi morali priti tja, kjer vas pričakuje. Toda vi ste kajpak samo star, truhel kurbir, ki si ne upa napasti ušivih upornikov in misli samo na šrejte in vojne dnevnice. Vi ste stokrat bolj ušivi in skurbari kot najbolj usrani in idiotski izmed njegovih muchachosov, ki imajo dovolj poguma, da vas, vsa vašo vojsko in vse, kar nosi uniformo in se sprehaja naokoli z revolverji, karabinkami in strojnimi, napadejo s trhlili krepleci in si pri tem niti

ne pomagajo s polomljenimi mačetami, da bi vas vse skupaj vrgli pred grintave pse in stare svinje. Za kaj drugega, ko da onečaste lastne matere in posiljujejo svoje stare matere tako in tako nihče izmed vas ni dober, vojske pa ste same zato, ker si ne bi mogli nihče izmed vas, če si ne bi oblekli uniform, s postenim delom zaslužiti skorjo kruha ali plesnivi tortiljo. Vi pa, mi general, ste največji, najbolj bedasti, lepi požrti in grintavi kurbir lastne matere, kar jih je na zemlji. V glavi imate samo mehur, napolnjen z mlačno vodo. O, ga treščite ob kost, ga raznese kot od črvo obržto kreplec. Ker imate kostno jetiko in se vaša mati v Tapachulu za deset centavos pod drevesi peča z navadnimi vojaki. Sploh nisi noben general, ampak ste danes general samo zato, ker sva žena in vse vaše hčere ležale v posteljah vseh tistih, ki imajo kako besedo. In če se vaša žena ne bi povsod okrognila in če ji vaše hčere ne bi pri tem pomagale, ne bi bil zdaj niti seržant, ampak gonjač muh. Perdoneme, mi general, oprostite, toda hoteli ste slišati sporočilo. Jaz pa kot podrejeni oficir sem izpolnil vaš ukaz, mi general, in sem vam kot zmeraj na uslugo in z vsem spoštovanjem. Zdaj pa vam moram še nekaj izročiti, kar vam ta ušivi general pošilja za zajtrk.»

Niti general niti kdo izmed oficirjev, ki so sedeli pri mizi ali so prišli v sobo in so stali naokoli, ni prekinil poročnika. Pustili so ga govoriti do konca, kakor da je bliazneč, ki ga morejo imeti odgovornega za njegove besede. Ko pa je končal, so vsi, posebno divisionario, spoznali, da poročnik ni govoril v svojem imenu, ampak da je v resnici poročal samo o tem, kar mu je bil naročil uporniški general. En sam tak izjavil bi spravi poročnika pred vojaško sodišče, cel govor pa bi bi gotovo veljal dvostopenjski ječ v vojaškem zaporu. Santiagu. Toda ne glede na vse drugo, so bili izrazi takšni, da si jih oficir ne bi mogel izmisлити, četudi bi si prizadeval. Zato niso ne divisionario ne drugi oficirji z nobeno besedo prekinili poročnika.

«Ta ušivi general mi je dal sporočilo, ki naj bi ga vam

TV prenos iz Mehike v nevarnosti

CIUDAD MEXICO, 2. — Zaradi visokih denarnih zahtev mehikiških telekomunikacijskih družb grozi televizijskim prenosom letošnjih olimpijskih iger v Evropo, severno Afriko in del Azije huda nevarnost. Predstavniki Evrovizije Ernest Braun je izjavil, da zahteva postaja mehikiška radia Tulancingo, ki bi morala olimpijske dogodke posredovati umetnemu satelitu in preko njega Evropi, severni Afriki in delu Azije, 300 milijonov lir višjo ceno, kot jo je prvotno izračunala Evrovizija na osnovi ameriških cen za tvorstne storitve. Voditelji Evrovizije so namreč izračunali, da bo prenos stal 2 milijardi 790 milijonov lir, Mehikanci pa zahtevajo 3 milijarde 100 milijonov lir. Evrovizija je predvidela skupno 180 ur prenosa olimpijskih dogodkov, zdaj bi se pa lahko zgodilo, da bi se to število znižalo na od 15 do največ 30 ur prenosa.

Olimpijskim igram bi moralo v primeru predvidenih rednih prenosov slediti po malem ekranu 600 milijonov gledalcev. Če bo pa prišlo do omejitve prenosov zaradi kar 350 milijonov gledalcev.

KOŠARKA

Španija je že član olimpijskega turnirja

MONTREY, 2. — Na kvalifikacijskem predolimpijskem košarkarskem turnirju si je Španija z zmago nad Avstralijo z 85 : 66 že zagotovila vstop v olimpijski turnir.

Ker je v drugem srečanju večera Urugvaj premagal Indonezijo s 96:73 se tako potegujeta za preostalo prosto mesto v olimpijski finalni skupini Poljska in Urugvaj. Odločalo bo medsebojno srečanje med tema dvema ekipama.

DVIGANJE UTEŽI

3. TROBOJ PRIJATELSTVA Zmagaja deželne ekipe Furlanije - J. krajine

V trebljem mednarodnem troboju prijateljevstva v dviganju uteži v Moravčah pri Domžalah je zmagala deželna reprezentanca Furlanije - Julijske krajine pred Slovenijo in Koroško.

Slovenci so zasedli drugo mesto kljub temu, da so imeli najlažjo ekipo: 481 kg (F. - J. k. 553, Koroška 520).

Končna lestvica tega tekmovanja (o nastopih v Vidmu, Beljaku in Moravčah) je naslednja:

1. Furlanija - Julijska krajina 4372 kg

2. Slovenija 4228,6 kg

3. Koroška 4228,2 kg

Zmagovita ekipa je osvojila po-kal, ki je tehtal 16 kg.

Bogastvo slovenske pesmi

(Nadaljevanje s 3. strani)

1000 in ki so, kot kaže, povezane s papežem Gerbertom (Silvester II.) ali s papežinjo Ivano. Skoraj mistične motive najdemo v pesmi o pevcu, ki se odpravi pred vrata pekla, da bi rešil svoje sorodnike (mater, očeta, brate) in ki mu je ime sv. David (po rezljanju Sintilawdici) ali kar celo kralj Matjaz! O pesmi «Marijine sanje», za katero je prof. Toschi pred nedavnimi našel med drugim zanimivo italijansko ikonografsko paralelo, poznamo Slovenci kakih 15 zabeležb. Razumljivo, je, da se širjenje te proti vzhodu in jugovzhodu ne ustavi pri nas, pač pa gre bolj daleč in kolikor mi je znano, je razširjena vse do Makedonije.